

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLICKÉ NOVINY

VYCHÁDZAJÚ KAZDÚ SOBOTU NA ŠESTNÁSŤ STRANÁCH.

Predplatná cena:

Na celý rok --- 4 koruny --- hal.
 Na pol roka --- 2 " --- "
 Na štvrt roka --- 1 " 20 "

Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor:

Dr. ALEXANDER ERNSZT,
 p.p. komorník.

Majiteľ a vydavateľ:

JAN MOLNÁR.

Redakcia a vydavateľ'stvo:

Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám.

sem sa majú posielat' predplatky, jako dopisy do novin
 ohlášky a náhodné reklamácie. Cena jedneho 5 stĺpcového
 nonpareill riadku 30 hl. Rukopisy sa naspak nedávajú.

Vzkriesenie.

Vzkriesenie.

Vzkriesenie! Citami svätého plesania naplňuje to slovo dušu každého veriaceho po celom svete kresťanskom. Horami, dolami rozlieha sa hlas úcte Stvoriteľa posvätených zvonov. Zvestujú oni všetkým národom tú pravdu, ktorá je základom našej viery a večného i časného blahoslavenstva každého človeka. «Pán Ježiš Kristus vstal z mrtvých, k potešeniu všetkých nás smrtných, Alleluja!» Toto ohlasujú nám zvony v deň veľký vzkriesenia Pána.

A v stánkoch ku cti a poklone Prevečného z kameňa postavených zmyzly znakom plesania všetky rozpomienky hlbokého zármutku. Pred oltárom Pána stojí sluha Boží, kňaz v bielom a sviatočnom rúchu a priestorom chrámu zavznieva z hlbín srdca veriacich prastará pieseň cirkevná:

Že slávne z mrtvých Kristus vstal,
Jak to pred smrťou zvestoval,
Preto plesajme dňom, nocou;
Že Kristus vstal svojou mocou,
Všetci zo srdca spievajme,
Česť, chválu Bohu vzdávajme. Alleluja!

Nad dnešným dňom plesá nielen cirkev a nielen srdcia veriacich povznášajú sa citami radosti, lež i sama príroda. Po dlhom spánku zimnom aj táto precítila k novému životu. Vo svojej kráse a veľkoleposti upomína nás všetko okolo nás: aby sme precítili zo spánku hriechu, pretrhli reťaze smrti a obnovili naše srdcia, bo hľa, toto je deň, ktorý učinil Pán, milosti plná a radostná doba veľkonočná.

Zabrieždil, ako dnes, jednúc radostný deň vzkriesenia. Tešil sa mu v hĺbinách duše celý svet veriaci. Istý nešťastník však ťažko vzdychal a stonal pod bremenom svojho života. Navštívily ho bieda a útrapy, radosti nepoznal a nazdával sa, že v živote svojom nič dobrého viac očakávať nesmie. To, čo i najnešťastnejšiemu na svete dáva sily a potešenia: vieru, nádej a lásku už dávno utratil. Celý život, vo veľkých hriechoch ztrávený utlačil úplne jeho žitie duševné. Zrozený na tele i na duši živoril na svete. Tu hľa prišiel radostný deň vzkriesenia! V jeho domovine zašumel hlas zvonov a svolával nábožných ku pobožnosti. Mocne potriasol tento hlas zatvrdlým jeho srdcom. Bojazlive pozrel kolo seba. Zvonia na vzkriesenie, myslel si, pri tom však

videl, ako ľud nábožný pospiecha ku chrámu, z ktorého hneď pri mocnom zvuku organa zavznelo radostné: Alleluja!

Ak šťastliví sú títo ľudia! Prišlo mu na myseľ a s tým vznikla v jeho duši rozpomienka na vlastnú mladosť a na tie časy, keď ešte nebol ztratil vieru v pravého Boha a keď aj on plesal v radostný deň vzkriesenia, bo duša jeho bola čistá od hriechu. Dumné šumy zvonov a radostné Alleluja tak mocne prenikly jeho zatvrdilou dušou, že mu oči zabehly slzami pokánia a predtým hriešnik, sopiaľ teraz po dlhých časoch ruky ku kajúcej modlitbe. S týmto dňom slávil svoje vlastné vzkriesenie zo života hriešneho a znakom toho s druhými veriacimi spieval radostné Alleluja!

Šťastlivý je preto každý, ktorého natoľko dojme veľká významnosť sviatkov veľkonočných a radostné Alleluja, ktoré vtedy všestranne zavznieva, že vstúpi do seba, nahliadne svoj stav hriešny a očistí svoje svedomie sviatosťou pokánia. Jednorodný Syn Boží nielen tým dokázal nekonečnú lásku svoju k pokoleniu ľudskému, že v podobe ľudskej prišiel na tento svet, že božské učenie svoje národom ohlasoval, že ako Boh a Človek, za hriechy sveta nevinnou a prehroznou smrťou zomrel na dreve kríža; on svojou vlastnou mocou a velebnosťou vstal z mrtvých k novému a oslávenému životu, aby sme aj my, ktorí sme hriechu odumreli, skrze nekonečné zásluhy jeho vstali s ním k novému mravnému a bohumilému životu.

Spasiteľ a Vykupiteľ Syn Boží dokonal všetko, čo bol zaslúbil, vo svojom slávnom vzkriesení premohol smrť a peklo, otvoril nám cestu k večnému blahoslavenstvu a dal nepodvratný základ viery a nádeje. Vedme preto všetci napospol život nový a nábožný, zrieknime sa všetkého zlého, svedomie naše očistujme od každej škvrny hriechu. Božské učenie Vykupiteľa a jeho svätá vôľa nech sú prameňom nášho života, aby sme viacej nikdy neupadli do akéhokoľvek hriechu a zdokonaľovali sa vo svätých a Bohu milých čnosťach, v ktorých nás vyučoval jeho božským životom počas svojho tuzemského prebývania.

Vtedy aj deň vzkriesenia bude nám všetkým sviatkom obnovenia a znovu zrodzenia v Kristu Pánu, bude nám všetkým veriacim plesom pra-

vej radosti a prameňom milosti ku životu večnému.

Radostné Alleluja praje srdečne všetkým čitateľom a čitateľkám «Krestana» *Redakcia.*

O pezinskej voľbe.

Voľba krajinského vyslanca prevedená bola v pezinskom okrese dňa 19. marca, avšak bez rozhodného výsledku. Z pomedzi kandidátov nedostal ani jeden absolútnu väčšinu, musela teda byť vypísaná nová náhradná voľba, ktorá sa prevedie dňa 3. apríla. Čo zvlášte označuje túto voľbu, je tá okolnosť, že kandidát kresťanskej ľudovej strany dr. Michal Dömötör, ktorý proti národnarskemu kandidátovi pri všeobecných voľbách lanského roku dostal len 492 hlasov a ostal následkom toho s 585 hlasmi v menšine. toho roku skoro dohonil národnárov a chybovalo mu k tomu len 90 hlasov. Na každý pád bol by už aj teraz nad národnarmi zvíťazil, keby ako tretí kandidát nebol vystúpil Ságodi. Táto voľba zakončila sa teda s veľkou porážkou národnárov. Vidno to z nasledujúceho:

Národnarska strana mala lanského roku 1077 hlasov, počet hlasov jej klesol teraz na 834 hlasov. Ztratila teda rovno 233 hlasov. Príčinou tejto veľkej ztráty je to, že mnohí voličia katolícki, ktorí lanskeho roku držali so stránkou národnarskou, toho roku sa od nej odtrhli. Z čiastky preto, že bývalý vyslanec tohoto okresu, pán Jehlička, pri jeho zrieknutí sa mandátu zretedelne a dosť úprimne odsúdil pokračovanie národnárov, *z čiastky ale aj preto, bo nábožnejší ľud opravde s pohoršením hľadi na napádanie cirkevných a svetských vrchností zo strany národnárov.*

Čo len možné bolo, pravda všetko vynaložili, aby si zabezpečili tento okrec. *Vyslanec Fr. Skyčák, ačpráve ešte od predošých volieb veľmi dobre vedel nakoľko je tu ľud všade rozdráždený, do prosta huckal ho proti Szmrecsányimu, prítomnému tam vyslancovi kresťanskej ľudovej strany. Hodžove noviny verejne pisaly, že tam ľudia «s klackami a palicami čakajú panákov protivnej strany».* «Ludové Noviny» už pri počiatku volebných pohybov zase takto písaly: «celý vzdelený západ s očakávaním hľadi na

voľbu pezinsku». Posielali aj na tisíce zdarma každé číslo týchto novín po celom okrese.

Posledné číslo rozdávali v osobytnom vydaní ku voľbe, rozumie sa, nebolo v tomto čísle iného, ako tie **najsprostejšie pomlavy proti kresťanskej ľudovej strane.** Že sa neukazovali s tými «klackami a palicami», ktoré Hodža spomínal, to sa len preto stalo, bo svetská vrchnosť postarala sa zavčasu o bezpečnosť osoby a majetku. Treba nám tu ale napomenúť Hodžu, že ten čo pri takejto príležitosti spomína «klacky a palice», na každý pád utratil právo rečníť v mene slobody. Ten ovšem nesmie sa ponosovať pre utlačovanie mienky. Následkom takýchto agitácií bol ľud pravda hrozne rozdráždený, to však ale všetko nič neosožilo. počet národnarských voličov vždy viacej a viacej klesal s každým okamžením.

Ságodi vystúpil s programom demokratov reformovanej strany. Od počiatku už nemal pražiadnych výhľadov. Strovil hrbu peňazí, bo ich jeho ľudia hojne vyhadzovali, operoval vôbec iba vo troch alebo štyroch dedinách, v slovenských obciach sa ani neukazoval. Vystúpenie jeho ani nemalo iného cieľu, len aby neriad robil a zoslabil kresťanskú ľudovú stranu. V Grináde a v Limpachu hlasovali voličia lanského roku na kresťanskú ľudovú stranu, tam odviedol 93 hlasov. Keby sa títo voličia neboli dali sviesť, kresťanská ľudová strana by už teraz bola mala absolútnu väčšinu. Aj z druhých dedín odviedol niekoľko voličov, ktorí pri predošlej voľbe na kresťanskú ľudovú stranu hlasovali.

Kresťanská ľudová strana porástla zo 492 na 744, dosiahla teda o 252 hlasov viacej. Stránka národnárov utratila 233, kresťanská ľudová strana vyhrala 252 hlasov. Ságodiho 188 hlasov nemá vplyvu na pomerný počet voličov, bo tohoto roku o 197 voličov hlasovalo viacej ako vlani. Hlasovalo totiž pri tejto voľbe súhrnom 1766 voličov, kdežto vlani odhlasovalo ich len 1569. Počet hlasov môže však ešte vždy porastnúť, bo pri náhradnej voľbe roku 1901. hlasovalo 1939 voličov, teda o 173 viacej ako prítomne.

Kresťanská ľudová strana môže teda s pevnou nádejou v ústrety hľadeť náhradnej voľbe krajinského vyslanca v okrese pezinskom, ktorá prevedená bude dňa 3. apríla.

Volebný pohyb v pezinskom okrese.

Ku voľbe krajinského vyslanca v pezinskom okrese, ktorá dňa 19. marca nebola rozhodnutá, nastrúhaly si Skalické noviny v 11. čísle jajich viacej falošných zpráv. Robia to ony zavše, aby veriaci ľud slovenský zaviedly a pobúrily. My ich v tomto neideme nasledovať, aby však prívrženci kresťanskej ľudovej strany a vôbec voličia celého okresu presvedčili sa o tom, ako hlasovali jednotlivé obce pri nerozhodnej voľbe dňa 19. marca, uvádzame ich tu s cela dobromyselnými poznámkami dotyčno voľby terajšej a minulého roku. Spomínáme tu nasledujúce obce:

Dolné Orešany. Voličia tejto obce vo väčšom počte prítomne hlasovali na kandidáta kresťanskej ľudovej strany ako predošlého roku. Je to aj v poriadku, že kresťanskí voličia tejto obce nahliadajú, že za ľud kresťanský žiadna politická strana na sneme toľko nerobí, ako kresťanská ľudová strana, ktorej kandidátom je **Michal Dömötör**.

Báhony. Voličia báhonskí vo väčšine hlasovali na kandidáta kresťanskej ľudovej strany. Skalické noviny brizgajú síce na báhonského pána farára, ale je to len také buričstvo veriacich proti svojmu duchovnému. Presvedčení sme, že báhonskí voličia nesadnú na lep nesvedomitým buričom a do posledného chlapa hlasovať budú na kandidáta kresťanskej ľudovej strany. Po celom Báhonye nech sa ozýva: **Nech žije Michal Dömötör!**

Cseszte. V tejto obci tiež musíme poznačiť obrát k lepšiemu. Pri voľbe minulého roku nehlasoval tu nikto na kandidáta kresťanskej ľudovej strany, teraz ale prihlásilo sa vyše tridsať voličov ku našej zástave kresťanskej. Príklad týchto nech nasledujú všetci voličia. Kresťanská ľudová strana už dvanásť rokov pracuje za ľud. Politika jej je kresťanská a spravodlivá. Voličia len vo svojom záujme konajú, keď pri náhradnej voľbe hlas svoj oddajú kandidátovi tejto strany, ktorý je **Michal Dömötör**.

Horné Orešany. Ako pekne sriadené čaty dostavili sa voličia tejto obce ku voľbe a hlasovali na kandidáta kresťanskej ľudovej strany. Svornosť a jednota v dobrom je najkrajšou ozdobou občianstva. To nech majú pred očima voličia tejto obce a nech všetci bez rozdielu pri náhradnej voľbe hlasujú na kresťanského kandidáta **Michala Dömötöra**.

Dubova. K polutovaniu je, že voličia dubovskí ešte vždy nenahliadajú, kto s nimi sľachetne zmýšľa a kto im dobre chce. Nie žeby hlasy svoje boli dali kandidátovi katolíkov, lež hlasovali na nekatolíka. Čo môžu od tej strany očakávať, ku ktorej sa pripojili? Čo robí alebo urobila už tá strana za ľud slovenský? Zhola nič. Voličia dubovskí jestli v bárs akom ohľade dosiahnuť chcú úspechov, či občianskych alebo osobných, nech opustia zástavu nesvedomitých zvodcov ľudu a ako kresťania nech sa prihlásia ku kresťanskej ľudovej strane. Za Dubovanov a celý ľud slovenský nič nevykonajú na sneme Milan Hodža, Franc Skyčák a Ivánka, tým

viacej ale vykoná kresťanská ľudová strana a jej kandidát **Michal Dömötör**.

Dlhá. V nápadne väčšom počte hlasovali voličia tejto obce pri terajšej voľbe na kandidáta kresťanskej ľudovej strany, než minulého roku. Kto pozorne a nestrannne sleduje účinkovanie kresťanskej ľud. strany na sneme a vonku krom snemu, musí nahliadnuť, že ľud slovenský nemá neohrozenejšieho ochrancu a vernejšieho priateľa, ako mu je kresťanská ľudova strana. Kandidátom tejto politickej strany ako horlivý katolík a verný priateľ slovenského ľudu, ktorému každý volič tejto obce má svoj hlas dať, je **Michal Dömötör**.

Štefanová. Pochvalne treba spomenúť voličov obce Istvánfalu, pekne sa dostavili ku voľbe a hlasovali na kandidáta kresťanskej ľudovej strany. Ale nasledovania hodným príkladom nech i pri náhradnej voľbe ostanú druhým obciam. Všetci bez rozdielu nech hlasujú na kandidáta kresťansko-ľudového, bo ich nikto tak oddane a verne na sneme nikdy zastávať nebude, ako **Michal Dömötör**.

Ompitál. Úprimne treba vyznať, že sme viacej očakávali od voličov tejto obce. Viacej ich bolo, čo nehlasovali na kandidáta kresťanskej ľudovej strany. Čokoľvek však píšu a hovoria zlomyseľní zvodcovia kresťanského ľudu proti tejto politickej strane, ona je len predsa čisto-kresťanská a v každom ohľade ľudová. Kresťan a pravý priateľ ľudu ako človek svedomitý nemôže hlas svoj dať pri náhradnej voľbe inému, ako kandidátovi kresťanskej ľudovej strany. Nech teda všetci voličia obce Ompitála pri náhradnej voľbe jednohlasne volajú: **Nech žije Michal Dömötör!**

Modor. K polutovaniu sú voličia modranskí, čo sa terrorizovať dajú luteránskou stránkou. Vyzerá to priam tak, ako keby v tomto meste každý tak musel zmyslať a hlasovať, ako si to luteránska stránka rozkáže. Terrorizmus luteránskej stránky cítia predovšetím voličia v Csukárde a v Czajle. Kráľová pravda je celkom v rukách luteránskej stránky, preto voličov tejto obce aj zvláštnym dopisom vyznačili «Ľudové Noviny», ktorým sa o Valachoch sníva, ako keby sa národnári neobjímali s Valachmi. Alebo snáď Vajda, Maniu nenie sú Valasi? Vzdor hroznému terrorizmu luteránskej stránky samostatní a sebavedomí voličia hlasovali na kandidáta kresťanskej ľudovej strany. Pri voľbe lanského roku dostal v Modre náš kandidát 40, toho roku ale 60 hlasov. Máme pevnú nádej, že sa medzi cteným občianstvom modranským ešte i viacej neodvislých a sebavedomých voličov najde, čo si nedajú rozkazovať národnársko-luteránskou stránkou a hlasovať budú slobodne na kandidáta kresťanskej ľudovej strany. Záujmy mesta a voličov na sneme nikto svedomitejšie zastupovať nebude ako **Michal Dömötör**.

Pudmerice. Voličia pudmerickí dokázali pri terajšej voľbe, že vedia čo robia. Tak títo ako aj voličia halmešskí svoje hlasy väčším dielom oddali na kandidáta kresťanskej ľudovej strany. Len deväť hlasovalo s národnármi, **41 ale na kandidáta kresťanskej ľudovej**

strany. Veľké zásluhy má ako vôbec, tak aj v tomto ohľade, veleb. p. duchovný pudmerický. Presvedčení sme, že aj ctení voličia pudmerický a halmešský nedajú sa zahaňbiť pri náhradnej voľbe a všetci kolko ich je vyvolia si za ablegáta pána Michala Dömötöra.

Vistuk. Pri voľbe minulého roku nikto nehlasoval z tejto obce na kandidáta kresťanskej ľudovej strany. Toho roku 13 samostatných voličov hlasovalo na pána Dömötöra. Jestli však vo Vištuku i viacej voličov, ktorí, jestli im blaho jejich obce a jejich rodiny na srdci leží, hlas svoj nedajú inému, ako kandidátovi kresťanskej ľudovej strany. **Nech žije Michal Dömötör!**

Zdravý rozum káže nám, že ľud nemôže byť za inú stranu, ako za ľudovú, kresťania nemôžu s dobrým svedomím na inú stranu hlasovať, ako na kresťanskú. **Národnárska strana nenie ani ľudová, ani kresťanská, lebo sa spojila so socialdemokratmi. Slovenský ľud kresťanský s takou stránkou, čo sa spája so socialdemokratmi, čo stojí v službe nevercov, držať nemôže, preto nech žije kresťanská ľudová strana a jej kandidát Michal Dömötör.**

Hor sa ctení voličia okresu pezinského!

Dobíjame pevnosť národnárov. Múry sa rúcajú. Posádka tráti smelosť a rozmýšľa či sa nemá poddať? Kresťanskí ľudáci udatne vedú útoky. Nože trocha posily! Ohňa a oduševnenosti je dosť. Chyťte tú zástavu, ešte jeden krok a ona viať bude na múroch pevnosti! Tam hľa náčelník pluku kresťanských ľudákov veľk. pán Koloman Brestyenzsky. Vysoko sa vyčnieva z radov bojovníkov. Za ním sa a víťazstvo bude naše!

To ľahko pôjde, veď nepriateľ smrteľnú ranu dostal a už skonáva. Ta sa napred junač, nech ta venčíme vavrínom! Veniec slávy je už hotový, len ho na hlavu položif. Kto ho obdrží? Či Cajla, Halmeš, Báhoň, Borová, Vištuk, Časta, Štefanova, Pudmerice a či Horné a Dolné Orešany? To všetko statoční a neohrození hrdinovia kresťanskej strany. Nie jednej obci dosúdime palmu slávy, ale všetkým. Sú oni naši verní bratia. Ti si vážia a ctia vieru. Ti vedia, že naša strana za kresťanstvo a za dobrobyt všetkých občanov bojuje. Na týchto statočných voličov vždy môže rátať jak cirkev tak aj vlasť. Ti nebudú odpadlíci a zradcovia. Sláva im!

Pyšný som na vás bratia a neprestanem vás velebif. Kolkým podvodom ste boli vydaní? Jak

doliehali na vás suroví národnári! A to s akou zbrojou? S podlostou! Z úkrytu redakcie «Ľudových Novín» a «Týždenníka». Haňba! Áno, lož, pomluva, utrhačstvo a nenávisť je zbrojou národnárov, preto ztratia okres pezinský. Nenie možno, aby ho udržali! To vy sami nesmiete dovoliť. Národnári nie sú hodni vašej dôvery. Jaká by to bola potupa pre okres, keby zvíťazili? S opovrhnutím by hladelo naň tisíce kresťanov. Lutovali by ho, že znovu upadol do väzenia tým, ktorí na sneme len škodu vedia robiť a nepriateľstvo rozsievať. Nech to prestane! Nech láska opanuje srdcia naše. Veď sme kresťania a synovia jednej vlasti. Rozumejme sa teda ctení voličia. Videli ste nás a videli ste aj národnárov. Kto bojuje so statočnou zbrojou? Kto má srdce otvorené? Kto zastupuje pravdu? Kto je vašim priateľom? Od koho máte viac očakávať? Presvedčili ste sa, že naša strana a náš kandidát pán Michal Dömötör sú vaši najúprimnejší zastupitelia. Veď sami ste súdili nad národnármi. [Lanského roku mali väčšinu 585 hlasov a teraz len 90, a nech nenie Ságodiho, buchnú špatne a víťazstvo je naše. Nuž ale ešte nenie nič ztratené. My silne úfame, že pri náhradnej voľbe postavíme na pevnosť zástavu kresťanskej strany a národnárov porazíme. Oni to cítia a trnú od strachu, lebo po pezinskom ztratia stupavský okres.

Oh, aká to sláva pre vás ctení voličia! Jak vás budú oslavovať po celej krajine! Oh, ak si žiadam byť medzi vami! Áno, tam budem! Chcem byť účastným vašej slávy! Chcem vidieť hrdinov, ktorí po sklamanej nádeji odvráta sa na veky od národnárov a pripoja sa k nám. Áno, celý okres pezinský! Chcem vás privinuf k srdcu bratia a chcem zasvätiť deň vášho víťazstva. Ako bych sa tešil, kebych videl medzi vami voličov z Dubovej, z Ompitálu a z Královej! Čo sa narobilo týmto? Veď sú tiež kresťania. Vedef by mali, že národnári spojení sú so socialdemokratmi, ktorí neznajú ani Boha, ani cirkev a sú najväčší nepriatelia kresťanstva. Či ozaj viac si vážia luhárskeho «Týždenníka», «Ľudové Noviny» a národnárov, ako svoju vieru? Či ozaj veria ohavnosti týchto novín? Či ozaj obávajú sa o reč materinskú? Neverte národnárom! My veru lepšie obránime slovenčinu so zákonnitou zbrojou, ako tí s násilienstvom a s gro-

bianstvom. Nebojte sa o materčinu, nikto vám ju neberie a neutlačí. Sem sa teda pod našu zástavu! Prispajte aj vy k nášmu víťazstvu! Prejdite všetci do tábora p. Michala Dömötöra! Nech spolu svätíme víťazstvo. Sem ruku bratia! Tak! A včul napred vodcovia! Veďte nás k poslednému útoku! Hor sa na pevnosť Koloman Brestyenzsky! Tu sme všetci pri vás! Hľa, už naša zástava veje na pevnosti! Nepriateľ uteká! Sláva! Sláva! Nech žije Michal Dömötör! Nech žijú hrdinskí bojovníci okresu pezinského!

Fatranský.

Kresťania kupujte len u kresťanov!

Fotografia Franka Skyčák.

Pán Franko Skyčák chodí po okrese pezinskom a balamúti ľud proti kresťanskej ľudovej strane, jej ablegátom a zvlášte proti jej kandidátovi p. Michalovi Dömötörovi. Aby etení voličia pezinského okresu videli ako vyzerá p. Franko Skyčák podavam jeho fotografiu v nasledujúcom:

Fotografista keď fotografuje, nemusí sa namáhať, ako maliar; on len vystaví preparovanú platňu svetlu, ono samo vykoná hlavnú prácu: obraz. Fotografistová povinnosť je obraz len predvolať, stálym učiť, čo keď vykoná, fotografia je hotová.

Ct. čitatelia «Kresťana» zaiste zvedaví budú na fotografie aspoň hlavných národnárov. Tejto zvedavosti chcem zadosťučiniť, čo učiť môžem tým ľahšej, lebo namáhať sa nemusím: len svetlu vystaviť treba národnárov, svetlo vykoná prácu. Osvetlime skutky národnára, a obraz je hotový!

Na teraz predstavím vám fotografiu národnára Fera Skyčáka, snemového vyslanca.

Aby ste sa ale nenalákali tejto fotografie, keby som vám ju zrazu ukázal, pripravím vás k nej so zradením toho, že Fero Skyčák je majiteľom a vydávateľom «Ľudových Novín». Teda otcem týchto novín. Z toho ct. čitatelia môžu asi šípíť, ako asi táto fotografia vyzerá bude. Lebo hovorí sa: aký otec, taký syn, aký Fero, také «L. N.», alebo aké «L. N.» taký Fero!

A Fero Skyčák by bol podobný «L. Novinám»? Či ozaj? O tom sa ľahko presvedčíte z nasledujúcich udalostí.

Stálo sa pred dvoma rokmi na oravskom stolícnom shromaždení, že Skyčák protestoval proti štátnym školám. Dobro urobil! je to povinnosťou každého nábožného človeka, tým viacej Slováka; veď vieme, že štátne školy

sú nepriaznivé nábožnému vyučovaniu, ale i to vieme, že zo štátnej školy je reč slovenská vyobcovaná. — Ale hľa! čo sa stalo! Stane viceispán a odvetí Skyčákovi: Čudujem sa, že p. Skyčák reční proti štátnym školám, veď v Kline, ktorej obce je Skyčák obyvateľom, len pred krátkym časom bol za štátnu školu. A skutočne vykvitlo, že Skyčák v obci svojej bol za štátnu školu a prvý sa za ňu podpísal. Teda Skyčák ináč hovorí a ináč robí: Lebo je za štátne školy, a vtedy nesmie hovoriť proti nim; alebo je proti štátnym školám, a vtedy nesmie byť za ich uvádzanie.

Skyčák vystúpil v hobrovskom okrese za kandidáta krajinského vyslanca proti ľudovému Zmeškálovi. A aby ľud za ľudovú stranu oduševnený sebe získal, vyhlasoval — v ohlase ním 19. januára r. 1905. vydanom a podpísanom — a tvrdil *slovom statočnosti*, že čisto s ľudovým programom vystupuje. Bol vyvolený. Akým spôsobom bol vyvolený, dokazuje to, že ľudová strana petíciou chcela napadnúť voľbu Skyčáka. Skyčák sa zlaknul, oznámil že vstúpi do ľudovej strany. Ľudová strana, ponevác jej Skyčák podozrivý bol preto, že vôbec vystúpil proti ľudovému Zmeškálovi a «Sl. Týždenník» nielen rozširoval, ale i kauciu naň dal — teda už vtedy bol v podozrení buntošstva — Skyčáka len pod istými podmienkami prijala. Podmienky: že Skyčák v národnostnej otázke program ľudovej strany uznáva za sebesmerodajný, že kauciu «Sl. Týždenníku» danú späť stiahne a so «Sl. Týždennikom» všetek styk pretrhne — podpísal Skyčák 16. februára r. 1905.

Ľudová strana voľbu Skyčáka teda nenapadla. Ale musela to byť čudná voľba, lebo hľa, teraz už hlavný — a pod — župan voľbu Skyčáka napadli. Čo teda? Skyčák zas len v páci! Na šťastie Skyčákovi k pomoci prispelo jeho svedomie. Aby hlavný- a podžupan odstúpili od napadnutia voľby, sadnul si a napísal hlavnému županovi nasledujúci list:

Osvietený Pane! Ponevác počúvam, že ohľadom mojho politického presvedčenia a zmýšľania tak Osvietenosť vaša, ako jeho veľkomožnosť pán podžupan sú v omyle, cieľom [opravenia omýlu vášho a k vašému uspokojeniu s týmto sa slávne osvedčujem za bezpodmienečného prívrženca uhorskej národnej štátnej myšlienky (magyar nemzeti állameszme) a tejto myšlienky záujem v každom smere napomáhať budem.

Ďalej, že *poburujúce* články «Sl. Týždenníka» zvlášte ale na stolicu (Oravskú) sa vzťahujúce, *zatracujem*, s týmito novinami každý styk pretrhnem a usilovať sa budem, aby sa tieto noviny v našej stolici nerozšírovaly.

Cieľom napravenia v hobrovskom okrese *pobúreného pokoja* a zosilnenia mravnosti a nábožnosti úctu tak oproti svetským ako cirkevným vrchnostiam zachovávať budem.

Záujmy stolice s *porozumením* vašej Osvietenosti a jeho veľkomožnosti podžupana všemožne vždy podporovať a spolu Osvietenosť vašu a veľkomožného podžupana vždy a v každom ohľade *verne a úprimne* napomáhať budem a s vašimi nepriateľmi všetek styk behom pol

roka pretrhnem a v žiadnom pohybe a obrate proti Osvietenosti vašej, alebo proti jeho veľkomožnosti podžupanovi smerujúcim sa nesúčastním.

Všetko toto *na moje mužske čestné slovo sľubujem* a splnomocnenie dávam, jestli by som to nezadržal, aby list tento môj uverejnený bol. Námesztó, 10. marca r. 1905. *Szkycsák Ferencz.*

Tieto listy sú nie vymyslené, ale pravdivé, ktoré boli v sneme verejne prečítané, a Skyčák ich netajil.

Čo sľubuje Skyčák *na slovo statočnosti*, to listy vysvedene svetlo ukazujú. Ako zadržal Skyčák to, čo *slovom statočnosti* sľuboval to nech et. čitatelia sami rozhodnú!

Aby fotografia Skyčáka tým dokonalejšia bola, ešte jedno pripomeniem.

Franc Skyčák v sneme verejne prosil, že ak snem Jurigu oslobodí od väzenia, podá ruku koalícionalnej vláde a bude ju podporovať. Čo to znamená? To, že Skyčák k vôli jedného odsúdenca hotový je zásady svoje na bok odložiť, zradiť. Pre Jurigu hotový je podporovať tú vládu, na ktorú posavád ustavične hany kydal; teda hotový je zrušiť i tie sľuby, ktoré voličom svojim sľuboval, keď ho volili.

Ozaj, tu človekovi rozum zastane, ako môže taký človek celý okres mámiť; ako sa môžu najst voličia, ktorí takého ablegáta volia; ako sa môžu najst ľudia, ktorí sa dajú za nosom vodiť jeho novinami!

Nie bez príčiny píšú jedny noviny o Skyčákovi: «Nad Vázsonyim (žid, sociáldemokrata) obozretnejšieho a prozreteľnejšieho politika poznám len jedného, Fera Skyčáka, bobrovskeho Bismarcka. Tento pán ráno o deviatej hodine sľubuje ľudovej strane vernosť s telom-dušou a najostrejšie odsúdi politiku národnostnú, o desiatej hodine pred panslávami okresu svojho oznamuje neuprositeľný boj proti ľudovej strane, a o dvanástej hodine prisahá liberálnemu hl. županovi oddanú vernosť a sľubí mečom-ohňom ničť každú opozíciu: ľudovú a národnostnú stranu. Oh Fero, Fero, keď niekdy z bojišta politického k rýfu navrátiac sa, rozjimať budeš o pamiatkach minulosti, jako že ukojiš tú, hlbokosti ňadier tvojich večne prerývajúcu pochybnosť: či v dlhom tvojom zárode politickom hlúpejšim si bol, ako sa zdáš, — alebo či hlúpejšim sa zdáš, ako si?» *Čvach.*

Dajte pozor voličia!

Krešfanský volič nemôže na národnarskeho kandidáta hlasovať z nasledujúcich príčin: **národnari spojení sú so sociáldemokratmi, robia a chcjú to, čo títo.**

Čo chcjú sociáldemokrati?

1. Zotret' bytnosť božskú.
2. Zničit' každé náboženstvo.

3. Pobúrat' tróny potentátov a mocnárov a pošliapat' cirkev.

4. Zničit' spoločenský poriadok a vystaviť si nový štát dľa svojho zdania.

5. Podelit' majetky štátne, cirkevné, rodninné a osobné.

6. Pobúrat' krby a roztrhat' zväzky rodninné. Muž aby manželku bárskegy odohnat' a pojat' si mohol druhú, dietky aby vychovával štát.

Drahí rodáci a voličia, povážte toto, nedajte hlasu národnariom. Nech žije p. dr. Michal Dömötör!

POLITICKÉ CHÝRY.

Z pezinského okresu.

Dňa 19. marca bola u nás nová ablegátska voľba. Pre tú príčinu museli sme poduť túto voľbu, bo náš bývalý ablegát pán Jehlička zaďakoval za mandát. Z poďakovania sa pána Jehličkovho my katolíci mnohému sa poučujeme, zvlášte tomu, ako sa máme držať pri voľbách. Velebný pán Jehlička ako statočný muž predvidel, že celá národnarska strana ku nič dobrému, lež k mnohému zlému vedie, preto teda zložil mandát a bude ďalej slúžiť cirkvi katolíckej. Presvedčený som o tom, že pán Jehlička brániť a chrániť bude svoju cirkev a katolícky ľud, aby neupadli do toho nešťastia, ktoré nám národnarski falošní proroci pripravujú.

Obraciam sa preto ku vám katolíci naši v pezinskom okrese. Vyslyšte ma nadovšetko vy, ctení voličia, lež aj mládenci a ženy z Častej, z Dubovej, z Královej, z Modry, z Ompitálu, z Horných a Dolných Oresian, z Dlhej, z Borovej, zo Štefanovej, z Vištuku, z Pudmeric, z Holmešu, Báhoňu atd. Prosím vás na stokrát povšimnite si moje priateľské slová! Či nevidíte, čo sa u vás robí? Naši bratia evanjelici dobre vedia, že sami nezvíťazia. Robia preto všetko možné, aby nás katolíkov potrhali. Či nebadáte ako oni to robia? Pravda vám oni to na pekný spôsob prednášajú, lenže to pre nás katolíkov až veľmi

škarede môže vypadnúť. Naši nepriatelia, tí falošní proroci dobre vedia, že my katolíci ctíme si našich duchovných pastierov a ich ako sa sluší poslúchame. Teda čo robia? Všemožným spôsobom búria nás proti našim duchovným otcom. Oni na to rátajú, že keď stádo opustí pastiera, ztratené a rozptílené ovečky sami potom ta zajdu, kde budú chcieť. A či viete kde to bude? Nuž veru vás poženú medzi socialdemokratov, freimaurerov a buntošov, ktorí všetci ani Boha, ani viery, ani vlasti nemajú. Jejich cieľ je jedine ten, aby vás od Boha, od viery a od vlasti odvrátili, aby mohli potom našu vieru a naše majetky znivočiť a nás všetkých do večnej a časnej záhuby vohnať. Toto je jejich cieľ, nie ale to, čo nám vždy vytrubujú, že «za tú našu slovenčinu». Dobre oni vedia, že vás tým len balamútia, aby vás mohli omámiť, obláznit a dobre využítkovať. Nuž, čo myslíte, drahí spoluobčania moji, keby to bolo možno previesť, čo vám tí buriči sľubujú, či by to naši predkovia za tisíc rokov neboli previedli? Lež ako statoční Slováci a katolíci a verní synovia svojej vlasti, bránili životami svojimi nielen túto, lež milovali vrele aj svoju materskú reč, zarovnak ako to aj my robíme. Materská reč naša ostatne nenachodí sa v žiadnom nebezpečenstve, ako to národnári zlomyselne rozširujú, bo nám ju nikto neberie ani brať nebude.

Bratia katolíci a Slováci! Prosím vás, rozvážte si dobre čo robíte. Myslite nielen na reč, lež aj na vieru. Národnári už prepadli pri voľbe dňa 19. marca. Že sme my kresťanskí ľudáci už vtedy mandát nedostali, tomu bol jedine Ságodi na príčine, lebo našich voličov pokúpil. Pripojte sa poznové všetci ku našej kresťanskej ľudovej strane. Bo ja viem, že ste vy všetci kresťanskí ľudáci a nie národnári. Každý dobrý katolík drží len s kresťanskou ľudovou stranou. Dostavte sa dňa 3. apríla všetci ku voľbe pod zástavou kresťanskej ľudovej strany. Všetci ste počuli reč pána ablegáta Brestyenzkyho. Ten vám to veľmi zretedlne a dôkladne predniesol, aký rozdiel je medzi národnármi a medzi kresťanskou ľudovou stranou. Pravda je, že i sami národnári katolícki začínajú už uznávať, že to hrozné búrenie, aké nesvedomíť ľudia medzi ľudom prevádzajú, veľmi škodí katolíckej cirkvi. Teda, bratia katolíci, dajte pozor pri voľbe. Ne-

nasledujme všeliakých falošných prorokov, lež počúvajme našich duchovných pastierov, ktorých sme si vždy ctíli a vážili, veď len od minulého roku začali sme tak proti nim vystupovať, že to ani Bohu, ani svetu milé nemôže byť. Držme teda včul verne s našimi duchovnými, ako to cirkev naša prikazuje a volajme všetci:

**Nech žije naša kresťanská ľudová strana!
Nech žije pán dr. Michal Dömötör!**

Z národnárskej politiky.

U susedov horí píše národnárske noviny. V Rumunsku vypukla sedliacka vzbura. Tým, ktorí držia osud národov uhorských v hrsti ešte raz privolávame: U susedov horí! — To isté privolávame aj my tým, čo držia v hrsti osudy národov uhorských, aby dobrý pozor dávali na podpaľačov, čo u nás najprv ľud podpaľujú a potom kričia, že horí!

Najnovšie cigáňstvo je, čo píše národnárske noviny, že kresťanská ľudová strana, aby vynútila aspoň užšiu voľbu v Pezinku, dala sa sháňať po trefom kandidátovi, ktorého i chytila v osobe peštianskeho židovského fiškála Ságodiho (olim Sgalitzera) vraj radikála. — Toto hlúpe cigáňstvo národnárom nikto neuverí. Jestli že si Ságodiho dakto najal, to urobili len národnári, aby zoslabili kresťanskú ľudovú stranu. Znakom toho je, že Ságodi len z kresťanskej ľudovej strany mal daktorých voličov. Ostatní čo naň hlasovali, boli židia a Nemci. Že ale Ságodi bol človek národnárov, to zrejme dokazuje tá okolnosť, že proti nemu nič nerobili, ba ho doprosta podporovali ako jejich «človeka» socialdemokrati prešporskí.

Kristóffy vo Viedni. Bola to radosť pre národnárov, že si zase mohli zaspievať Kristóffyho nótu. Použili aj túto príležitosť a popísali všeličoho o svojom majstrovi, len to zabudli napísať, že Kristóffyho zavolali do Viedne socialdemokrati a že ho vážnejší ľudia vysmiali.

Či to farár — čo nás je tam po ňom. Slovenská ľudová strana chce byť kresťanská, v jej volebnej piesni vyzýva ale ľud proti katolíckym farárom slovami: **Či to farár — čo nás je tam po ňom.** Je to nehanebné urážanie duchovných okresu pezinského. Na toto má kresťanský ľud slovenský len jednu odpoveď, keď pri voľbe dňa 3. apríla ukáže verejne, že si nedá ďalej špiniť svoje duchovenstvo a do posledného chlapa hlasovať bude na kandidáta kresťanskej ľudovej strany p. dra **Michala Dömötöra.**

Z Teheranu do Pezinka.

Revolver, palice, brr! Všetko to skúsil ktosi, čo až z hlavného mesta Perzie prišiel dňa 19. marca do Pezinka ku voľbe. Ako sa zpiatky viezol po voľbe nie do Teheranu, lež zaiste do Skalice, mali ho napadnúť krajinskí vyslanci ľudovej strany revolverami a palicami. Takto aspoň píše o tom národnárski elvtársi v židov-

ských a socialdemokratických novinách. Je to ale zas pluhavé cigáňstvo. A potom veď palice sú úradná zbraň národnárov.

Osvedčenie p. Jurigu.

Hovorilo sa, že p. Ferdinand Juriga účasť berie vo volebných pohyboch v okrese pezinskom. Osvedčil sa na to pán Juriga verejne: Že ani pri kandidácii nebol prítomný a že sa vôbec nemiešal, ani miešať nebude do volebných zápasov pre zdravotný stav a kňazské povinnosti jeho.

Deputácia stolice trenčianskej v Budapešti.

Hlavný župan stolice trenčianskej Valer Smialovsky vo štvrtok 21. marca predstavil deputáciu stolice trenčianskej najprv štát. sekretárovi ministerstva obchodu Jozefovi Szterényimu. V deputácii boli krajinskí vyslanci dr. Alexander Ernszt, Emmanuel Ság, Justin Baross, Jozef Tszszelszky; podžupan Anton Schwertner, mešťanosta Ernest Ucsnay, ďalej páni: Dualszky, Vogel, Gejza Rakovszky, dr. Schlesinger, Petrás, Valent Chocholus a iní. Hlavný župan predniesol žiadosť stolice trenčianskej. Štátny sekretár na to zaslúbil, že vláda čo najvýdajnejším spôsobom podporovať chce stolicu trenčiansku. Deputáciu prijal potom minister orby Darányi. Na vyslovenú žiadosť, aby stolici povolená bola požička bez úrokov ku zaopatreniu statku na plemeno, zaslúbil minister, že naľkoľko možno, vyplní žiadosť Trenčanov.

Výsledok hlasovania pri pezinskej voľbe.

Pri voľbe dňa 19. marca hlasovali voličia nasledovne na kandidátov:

	Dömötör, Ságodi, Ivánka.		
Bazin	80	44	78
Modor	67	9	210
Hosszufalu	21	—	21
Alsó-Diós	18	—	24
Felső-Diós	28	5	21
Gocznód	4	—	12
Báhony	14	—	17
Istvánfalu	27	—	11
Fenyves	12	—	20
Pudmericz	41	—	12
Ottovölgy	15	—	40
Limbach	30	42	4
Grinád	27	52	18
Récse	210	15	60

Dobré spisy.

Strom Serafický. Mesačník pre údov III. rádu sv. Františka a Armády sv. Kríža. Zodpovedný redaktor a majiteľ Karol Zsekó, farár jablonický (Nyitra-Jablonicz). Predplatné na celý rok 1 koruna 50 halierov. Predplatky a dopisy sa zasielajú: Redakcia «Strom Serafický» Nyitra-Jablonicz. S povolením cirkevnej vrchnosti v Ostrihome.

Zivot Ježiša Krista, Božského Spasiteľa nášeho. Spísal Bernard Schmidt, dekan v Glandorfe. Preložil Ján Krssák, archidiakon a farár v Lutile. Spovolením cirkevnej vrchnosti vydal «Spolok sv. Adalberta» (Vojtecha) v Trnave. Číslo podielových kníh 88. Cena výtisku kartonovaného 4 koruny. Cena výtisku v plátne viazaného 5 korún. — Táto kniha nemala by chybeť v žiadnom katolíckom dome.

Dennica. Ženský a rodinný list pre poučenie a zábavu. Redaktorka Terezia Vansová. Vychádza každý mesiac raz. Na rok predpláca sa 3 koruny. Do Nemecka 4 koruny. Do Ruska 2 ruble. Pre Ameriku 1 dollár. Pre ostatné cudzozemsko 5 korún. — Vydáva Fr. Votruba v Pešti (Budapest, VIII., Rákóczi-tér 3.), kam sa majú predplatky zasielať.

B E S E D N I C A.

Žobrácka palica.

V Horných Kocuriciach Ján Pomech metrovou holou usilovne premerával oduličné dvere krčmára Ieíka. Znovu a opäť ich premerával, aké sú vysoké a široké. Zvedaví Iudia sa ho pýtali, že ku akému cieľu to on robí. Ján im na ro odvetil:

— Tieto dvere sú pobosorované. Tieto dvere sú nenie ani na dva metre vysoké a predsa sa mi cez ne vmestil môj dom, dvor, maštale, pajty, lichva, náradie, role, hora, slovom všetko, čo som len mal.

Blahobyť, pokoj, šťastie, statočnosť, svedomie, všetko som tu zakopal. To všetko sa tu vmestilo, ja sa ale nemôžem vmestiť, lebo ma von vyhodili, ponevác nemám peňazí.

Je to smutná a žalostná skutočnosť.

Kto že by zapieral, že sa často opätujú po obciach podobné prípadnosti, totižto, že sa cez krčmárove dvere vmestí celé imanie nejedneho gazdu.

Bohužiaľ, korheľi nevedú o tom knihy, koľko oni vydajú na liehové nápoje. Však to len veľká summa musí byť, čo pijáci vyhádzu na lieh. Lúto im je dať dačo na dobré ciele, na nápoj ale všetko čo len majú by vynaložili.

V obci Krasnice menovanej celkom akurátne vyrátal istý korheľ, že on od tej doby, čo sa oženil, v sôsype už 150 korún dal kňazovi za 30 rokov. Ja som ho trpezlivo počúval, potom som mu ale povedal:

— Priateľu môj, vyrátajme teraz, koľko ste vydali peňazí za tých 30 rokov za pálenku. To nebudeme rátať, koľký čas zmrhá, koľkú robotu zmešká milovník pálenky; len čisté peniaze berme do ohľadu.

Spokojný bol s mojím rátaním, že minie denne 30 halierov. Do roka to učiní 109 korún 50 halierov, za tridsať rokov vydal na tento jed tela i duše 3285 korún. Mój korheľ priateľ červeným sa stal, pokrútil tvárou a zmiznúť chcel. Ja som ho ale nepustil, lež som sa ho pýtal:

— Povedzte mi, čo máte z toho, že ste tak riadne, jako chlieb užívali pálenku?

— Veru uznám, že necítim žiaden chosť z toho, ale mi to dobre padlo, keď som v robote ustal; robotný človek nemôže byť bez pitia, — odpovedal mi on.

— No, to vám už neverím. Ale nechajme to tak, ja vám teraz vysvetlím chosť tých ročítých 5 korún, ktoré ste farárovi platili. Mali ste v obci kňaza, učiteľa-organistu, aspoň v nedeľu a vo sviatok ste mohli ísť na svätú omšu a na kázeň; vaše deti mohli do školy chodiť; v duchovnej potrebe a záležitosti vo dne v noci ste sa mohli s duchovným otcem radíť; ba ešte i v časných veciach ste sa mohli k nemu obrátiť o dobrú radu a pomoc.

Keď ste boli zažalovaný, či pamätáte ešte, kto vás bol zastal? Či nie duchovný otec vám bol pomohol z cirkevnej pokladnice?

— Prosím za odpustenie, sám vidím že to nenie moc, čo na cirkev platím, ráčte mi odpustiť, duchovný otče moj!

Takto prosil korheľ za odpustenie, ktorý od tej doby na čas, ticho a svedomite platil príslušnosti cirkevnej.

Nelakajme sa rátania a uvidíme, že nemiernosť je prameňom všetkej chudoby a biedy.

Podáva: Dr. Zčermán.

CHÝRNIK.

Všetkým milým dopisovateľom, čitateľom a čitateľkám našim prajeme z hlbín srdca šťastlivé veľkonočné sviatky!

Vyznačenie. Jeho veličenstvo kráľ dekana a farára v Holiči Jozefa Kucseru na uznanie dlhoročného a zdarného účinkovania vyznačil križom rádu Franca Jozefa.

Nový rád. Jeho veličenstvo kráľ pre rakúskych a uhorských štátnych občanov, ktorí si nadobudnú zásluhy na poli verejného života, založil nový rád. Nový záslužný rád pozostáva zo zlatej medailly s červeno-bielou stužkou, ku ktorej sa prípadne pridá aj koruna.

Nehoda kráľa. Z Viedne oznamujú, že jeho veličenstvo kráľ minulé dni navštívil novú budovu vojenského geografického ústavu. Na námestí Hammerlinga, v blízkosti nového ústavu kone zapriahnuté do koča

kráľovho padly a nevedely vstať. Kráľ vysadol z koča a v sprievode hlavného adjutanta grófa Paara šiel do parku na námestí Hammerlinga, kde dočkal, kým kone opäť vstaly. Jeho veličenstvo potom pešo šiel do vojenského geografického ústavu.

Poľný zbrojmajster Kropatschek na odpočinku. Z Viedne sdeľujú, že hlavný dozorca delostrelectva, poľný zbrojmajster Kropatschek utiahne sa z aktívnej služby. Jeho následníkom bude dosavádny jeho námestník arciknieža Leopold Salvator.

Odmenení sluhovia. Minister orby baňsko-bystrického obyvateľovi Jurajovi Martineczovi a detvianskemu obyvateľovi Pavlovi Mihalikovi na uznanie ich vernej služby udelil po 50 korún odmeny a každému diplom uznania. Martinecz 25 rokov a Mihalik 30 rokov slúži u svojho gazdu.

Chýry zo Spiša. V Kežmarku dňa 28. februára v noci zhorela paláreň Hercova; oheň znivočil aj všetko vnútorné náradie. Škoda je veľká. — Julius Deutsch, farár landecký po krátkom trápení a prijatí svätých sviatostí v 67. roku svojho života a v 45. roku svojho kňazstva následkom porazenia dňa 3. marca zomrel. — Rozpočet mesta Kežmarok na tento rok je nasledujúci: príjmov má byť 161.347 korún 65 halierov, výdavkov ale 266.525 korún 73 hal., deficit obnáša teda 105.151 korún 8 halierov. Na zaokrytie tohoto deficitu zdvihne mesto požičku na amortizáciu a na obyvateľov sa vyhodí 75-percentová príražková obecná daň. — U nás je ešte vše veľká zima, v noci až do 15 stupňov. Gazdovia úzkostlivo sa starajú, že kedy sa toho roku vlastne začína jar. Sňah, ktorý je na jeden meter vysoký, sa niako nemôže ztratiť. Rieka Dunajec je ešte celkom zamrznutá, aj s farchou ešte celkom bezpečne možno ísť prez ľad.

Assentírka v Trenčianskej. Tohoročná hlavná assentírka v stolici trenčianskej začala sa 23. marca a bude trvať až do 30. apríla. Assentírka prevedie sa v nasledovnom poriadku: v žilinskom okrese bola 23., 26. a 27. marca; predvolali 968 vojopovinných. — V čačianskom okrese bude dňa 3., 4. a 5. apríla; predvolané je 1011 vojopovinných. — V kysucko-novomestskom okrese 6., 8. a 9. apríla; predvolané je 971 vojopovinných. — Vo veľko-bytčianskom okrese 6., 8. a 9. apríla; predvolané je 711 vojopovinných. — V považsko-bystrickom okrese dňa 15. a 16. apríla; predvolané je 765 vojopovinných. — V púchovskom okrese dňa 17., 18. a 19. apríla; predvolané je 758 vojopovinných. — V ilavskom okrese dňa 20. a 22. apríla; predvolané je 547 vojopovinných. — V trenčianskom okrese dňa 23., 24. a 25. apríla; predvolané je 667 vojopovinných. — V meste Trenčíne dňa 26. apríla; predvolané je 63 vojopovinných. — V bánovskom okrese 27., 29. a 30. apríla; predvolané je 667 vojopovinných.

Zmeravanie väzov v Beluši. Táto nebezpečná nemoc vystúpila už aj v stolici trenčianskej. V Beluši onездravelo na meningitis osem osôb, z ktorých päť aj zomrelo. Stoličný hlavný lekár dr. Karol Brancsik odce-

stoval do obce a porobil ochranné poriadky, aby sa tá nebezpečná nemoc nešírila.

Nová železničná budova. Právomocenský výbor stolice turčianskej požiadal ministerstvo obchodu, aby na stanici Józsefgózfürész pre cestujúce obecnosť postavil čakáľň. Minister teraz upravil na stolicu pripis, v ktorom ju upovedomuje, že na menovanej stanici dá postaviť novú budovu na prijímanie nákladu a súčasne postará sa aj o postavenie čakáľne.

Zavraždený ruský podplukovník. Z Petrohradu píšu, že v predmestí Ochta predošlého týždňa jedon neznámy mladý človek zavraždil podplukovníka Radzejevského, námestného šéfa polície, ktorého robotníci veľmi nenávideli, lebo všetkým revolucionárom dal prekuťaf byty. Útočníka posaváď nevedeli vystopovať.

Štrajky vo Viedni. Ženský krajčírski pomocníci vypovedali všeobecný štrajk. — V štrajku pekárskych pomocníkov ešte vždy nenastal žiaden obrat. Počet štrajkujúcich stále vzrastá. Asi v päťdesiatich pekárňach už prijali podmienky pomocníkov. Ponevác z vidieku lifrujú do Viedne mnoho pečiva, štrajk pekárov Viedeňčania posaváď nepocítili.

Štrajk robotníkov plynovej fabriky v Moskve. V Moskve štyristo robotníkov plynovej fabriky sa osvedčilo, že sú náchylní začiať pracovať, jestli žiadosti štrajkujúcich zamestnancov pouličnej železnice splnia. Tridsať robotníkov ostalo v plynovej fabrike, aby prekazili naplnenie plynových ciev povetrim. Títo robotníci ručia za to, že stroje štrajkujúci nepokazia. Následkom štrajku mesto osvietené je 3500 petrolejovými lampami. Aj robotníci pri vodovodoch predstupujú so svojimi žiadosťami. Na pouličnej elektrickej železnici je premávka zastavená.

Povodeň v Amerike. Z Pittsburgu (štát Pensylvania) oznamujú, že rieka Alleghany vyliala sa z koryta. Následkom povodne obchodná premávka úplne zasekla. Na pobreží rieky nachodiace sa veľké fabriky prestaly pracovať, následkom čoho asi stotisíc robotníkov prišlo o chlieb. Ani vicinálne železnice nechodla. — Z New-Yorku sdeľujú, že obyvateľstvo mesta Dorwen (štát Ohio), asi 200.000 ľudí povodeň v pravom smysle slova vyhnala z mesta. Obyvateľstvo ušlo na blízke vrchy.

Pomsta za prehratú pravotu. V obci Huszt-Baryana (stol. maramarošská) gazda Ivan Bányász gazdu Ladislava Drankó-va preto, že vyhral proti nemu pravotu, z pomsty pred kostolom napadol a dorúbal sekerou, takže nešťastný Drankó zápasí so smrťou. Ivana Bányásza zatkli.

Peniaze falšujúca banda v hlavnom meste.

V Budapešti a na okolí od istého času sa veľmi rozmnožily falošné banknóty, menovite päťdesiatkorunové banknóty. Policia zaviedla ďalekosiahajúce vyšetovanie, počas ktorého vysvitlo, že falošné peniaze rozširuje jedna vítečne zorganizovaná spoločnosť, ktorej dlhý čas neprišli na stopu, no teraz ale už viac členov chytili. Minulé dni totižto istý Karol Zamovics bulharskému zahradníkovi Jánovi Rističovi chcel predať 56 falošných päťdesiatkorunových bankoviek za tisíc korún. Ristič na oko pristal na kšeft. Tak sa ushovorili, že sa sídu v lese pri Rákošpalote. Ristič ale oznámil prípad polícii. Tajní policajti v lese zatkli Zamovicsa a zaviedli ho na hlavný kapitanát. Zamovics chcel zatajiť celú vec a prizvukoval, že on falšované peniaze dostal od jedného bulharského zahradníka Petra Zorkány. Policia nato zatkla aj Zorkány, ktorý zase povedal, že jemu falošné peniaze dal istý Ján Marinov. Aj tohto priviedli na policiu, ktorý zas vec chcel svaliť na manželku strojníka v Erzsébetfalve, menom Jána Száku. Marinov povedal, že na byte strojníkovej manželky je celý sklad z falošných peňazí. Tajní policajti odišli nato do Erzsébetfalvy a prekutali strojníkov byt, ale falošných peňazí nenašli. Manžeika Jána Száku tajila, žeby bola rozširovala falošné peniaze, avšak pozdejšie vysvitlo, že predsa mala v tom účasť. Strojníkova žena nato vyznala, že falošné peniaze predáva hockomu päťkostolská majiteľka domu Jánova Werkmeisterova. Policia postarala sa, aby aj túto osobu chytili a prekutali jej byt. Lenže Werkmeisterova sa náhodou dozvedela o veci a ušla. Policia je tej mienky, že papierové peniaze falšujúca banda účinkovala po celej krajine.

Lúpežný útok. Mladí kupeckí pomocníci Alexander Lendler a Jozef Larič boli zamestnaní v koreninárskom obchode Júliusa Székelya, nachodiaceho sa v Budapešti v Barossovej ulici pod č. 77. Dvaja mladíci dňa 19-ho marca chceli kupca zabiť a ozbíjať. Ich úmyslom bolo, že ozbíjajú svojho gazdu a s peniazmi ujdu do Afriky, kde vstúpia do legie cudzincov. Alexander Lendler na polícii rozpovedal, že pred útokom vypil dva decilitre rumu a že vôbec sa nepamätá, čo urobil. Larič svedčil ale proti svojmu súdruhovi. Hovoril, že Lendler asi od dvoch týždňov bol zamestnaný v Székelyovom obchode a sotva že bol prijatý, už predstúpil so svojim odvážlivým plánom. Tento plán sa zapáčil aj Laričovi, tak že hneď pristal naň a odtedy spolu snovali hriechny plán. Vraždu chceli 19. marca večer po 10. hod. spáchať, keď tretí pomocník odcestoval do Nitry. Po večery

Kto na svoj majetok

záložnú požičku mieni si vypožičať, tak nech sa s dôverou obráti ku «Kisbirtokosok Országos Földhitelintézet» Budapest, V. ker., Géza-utca 2. (svoj dom). Tento ústav dáva tak malú jako aj veľkú požičku, preto aby bolo spomoženo stredno- a malo-hospodárom. Pre toto požičky už od 300 korún dáva. Kto veľké úroky prinútený je od jeho dlhu platiť, tomu náš ústav s lacnou požičkou ľahko môže pomôcť na jeho ťarochách. Predošlých veriteľov tento ústav s touto požičkou vyplatí, a za lacné peniaze odpravi všetky tie prekážky, ktoré sú s dávaním tejto požičky spojené. — Požičky sa do poly ceny majetku môžu zplácať na 15, 22, 25, 33 1/2, 34 alebo 50 rokov. — Keď dlžník poriadne platiť, ústav náš požičku nemôže vypovedať, ale dlžník svoje dlhy bárskeďy, lebo v celkosti alebo v čiastkach bez všetkých pobočných výdavkov môže si splatiť. — Ústav tento dáva záložné požičky na 50/0 a na 4 1/2 % tové požičky bez všetkého ztiahnutia v hotových peniazoch vyplatí. — Ku cieľom parcelovania povoluje ústav do 2/3 ceny veľmi pohodlné požičky. Zvláštne vysvetlenia podávame zdarma.

vypil každý dva decilitre rumu a keď Székely chcel už odísť, Lendler ho sekerou ovalil po hlave. Nato aj Larič chytil cukor sekajúci nôž a niekoľko ráz uderil ním Székelya, ktorý krvou zaliaty bez slova klesol. Nato Lendler vybehol, čo keď videl Larič aj on ušiel za ním. Obchod ozbiľaf sa ani nepokúsili. Ponevác obchod bol aj po 10. hodine otvorený, okolo idúci vnišli dnu, kde našli v krvi ležiaceho Székelya. Vrahov chytili a odovzdali policii, ktorá ustálila, že Lendler pre klamstvo sedel už tri mesiace vo väzení. Útočníci so strachom očakávajú výsledok vyšetrovania. Napadnutý kupec leží na ranhojičskej klinike. Jeho stav nenie nebezpečný a už ho mohli aj vypočuť.

Nešťastie z náhody. Hájnik na Hahnovom panstve Béla Chyba nedávno v chotári Zbyňova pri jednej hore videl viacerých ľudí, ktorí spúšťali do doliny drevo. Dvoch oslovil a vzal im sekeru; tretí ale, menom Michal Uhlyárik zo Zbyňova nechcel mu oddať sekeru. Uhlyárik ľavou rukou zachytil cievu hájnikovej flinty a pravou rukou chcel hájnika ovaliť sekerou. Hájnik nato potiahol kohútik a guľa vletela Uhlyárikovi do ľavého boka. Hájnik sa dobrovoľne hlásil u žandarmerie. Vyšetrojúci sudca dal hájnika zavreť.

Upozornenie. Viac ráz obrátili sa už ku nám jednotlivci s tým, zdáľž je spoľahlivý ten alebo onen *ústav sprostredkujúci požičky*? — Otázka táto bude napozatým zbytočná, bo hľa my odporúčame, a síce veľmi vrele, jeden taký výborný ústav, ktorý je bezpodmienečne spoľahlivý a nadto ešte aj je nie sprostredkujúci ale *požičky sám prevádzajúci ústav*, tak že trovy prostredníctva môže si usporiť ten, kto sa tu uchádza o požičku. Tento ústav je: «Kisbirtokosok Országos Földhitelintézet».

Veľká púť do Svätej Zeme pôjde dňa 7. augusta pod vedením P. Ferdinanda Kaizera, komissára svätomezského a spoluúčinkovaním vel. OO. Františkánov svätomezských. — Cesta ta i nazpät s úplným zaopatrením: I. trieda 600 kor., II. trieda 450 kor., III. trieda 350 korún. Hlásiť sa treba do konca apríla. Závdavok 20 korún vopred poslať. — Slovenských pútnikov vodcom bude Karol Zsekó, farár jablonický. Programmy dostať u redakcie «Strom Serafický» Nyitra-Jabloniec.
P. Ferdinand Kaizer, komissár.

HOSPODÁRSTVO.

Dobré rady.

Koľko ráz len chodím a tmlím sa po našich milých Horniakoch, obdivujem tie biedne zemičky tam po vysokých vrchoch a vzdychnem v sebe: Bože môj, čo sa tam môže urodíť? Je to veru zaslúžený chlebič! Ako to len obrábajú tí chudáci? Aj od tých roličiek

platia porcie? Veru bieda. Namáhavá práca a predsa taký malý ošoh dáva. A keď sa aj urodí voľačo, keď aj nechá dačo neskorný mráz, lejak, prival, alebo divá zver, do kedy to trvá ľudu? Veru chytro sa to minie. A čo potom? Z čoho že žiť cez zimu? Z čoho porcie platiť a šatiť sa? Výdavkov veľa a výrobku celú zimu nenie. Hej, majú žatvu kadejaký úžerníci židovskí! Veď keby tí nepomohli chudobnému človeku, čo by bolo z neho? — povie ne jeden krajan. Veru drahá to pomoc. Ide to na veľké úroky, lenže ľud neráta. Nemyslí, že žid len preto borguje, aby dral a aby dostal zemičku a chalúпку úbohého sedliaka. Zväčša takto hospodári Slovač na našich biednych krajoch. Žije z dlžoby a z milosti úžerníkov. Málo kto sa obzre naň, až nie špekulantí a kujoni, ktorí mamiť ľud, nasľubujú mu, využít-kujú a konečne ho oklamú. Keď by aj začal daktorý ľudomil dačo prospešného robiť za ľud, hneď príde nepriateľ a prekazí dielo prv, než by ono povstalo. Preto sa obávajú u nás zakladať potravné a úverkové spolky. Ľud nedôveruje a neverí. Zaraz chce vidieť veľké skutky a veľký ošoh a keď ho nenie, potiahne umrlák a zakope dobrú vec. A veru len spolky pomôžu ľudu, ako sme to už neraz dokázali v našom «Kreštane». Nuž ale kto prelomí krutosť, ľahostajnosť, slabosť, nedôveru a zaostalosť ľudu? Ľud zhola nič nerobí v svojom záujme. Ešte šťastie, že sa mu neľahá zjednať za hospodárskeho robotníka a tak zarábať na denné potreby. A vskutku, nenie toho kúta na Dolniakoch, kde by sme nenašli v čas poľnej práce našich krajanov. Ba mnohí idu až do Nemecka na roboty a dobre vyrobia. Múdre. Veď keby nebolo tohoto výrobku, neviem, ako by to vyzeralo u nás. To učiní veľké peniaze. Tisíce rodín žije z toho, ba ujde sa zo zbytočných peňazí aj sporiteľnam. Tak je dobre! Dolnozemskí robotníci sú zdivení. Robiť nechcú len za veľkú plácu, akú určili pre nich vodcovia červených socialistov. Lenže tolko nikto im nemôže dať bez svojej škody. Pri takýchto drahých robotníkoch prestane hospodárenie, lebo ináč sám statkár musel by doplácať. Drahý robotník a pritom daromný, surový a naničhodný, je len na škodu. Naš Ľud nesmie byť taký. Nech si vyjedná mzdu, ktorú zaslúži. Nech nenie dotieravý a nesvedomitý, keď viaže kontrakt. Slovom nech nenie ani [prepiatym národniarom, nech nevyhrňa rukávy na Maďarov, ako mu to kážu nerozumní buriči, ktorí dosiaľ nič dobrého nevykonali za Slovákov a tiež nech nenie neľudským socialistom, lež statočným robotníkom a nábožným kreštanom. Pri tom nech sa má s chuťou a rozumom okolo svojho malého hospodárstva. Nech robí všemožne, aby ho udržal bez dlžoby a zachránil pre seba a pre svojich. Sám život núti nás ku tomu, aby sme takto robili a jednali my malí gazdovia a poľno-hospodárski robotníci.

(Pokračovanie nasleduje.)

Kreštania katolíci, čítajte len dobré katolícke knihy a časopisy!!

DOPISY.

Récse.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Veľactený Pán Redaktor!

Prosím o uverejnenie tohto môjho dopisu v našom milom «Krestane».

Treba mi označiť, ako u nás v pezinskom okrese voľby vyhládaly a aké nepokoje sa u nás z národnostnej strany činily. Už pred rokom, keď pán dr. Michal Dömötör u nás vystúpil ako kandidát kresťanskej ľudovej strany, ja aj iní, ktorí sme mali zástavy, neopovážili sme sa ich vytýčiť, lebo by nám národnári snáď aj domy boli pobúrali a preto aj mnohí od strachu neišli na pána Dömötöra hlasovať. Ja som tiež takrečeno prinútený doma musel ostať. Neporiadna zberba mi ale vzdor tomu asi tri razy okná povybíjala.

Pri terajšej voľbe som zas pozdvihol zástavu kresťanskej ľudovej strany. Ja a mnohí iní vytýčili sme zástavy pána Dömötöra, nefakali sme sa, bárs už vopred bolo povedano, čo všetko nám budú robiť národnári.

Nuž a čo sa stalo? Pred voľbou v tú noc, čo sme mali zástavy pána Dömötöra vytýčené, okná a steny nám blatom a inou hnusobou tak zamazali, že sme ani nevideli z akej látky sú postavené. Nuž takto vyhládajú tie práva a tá sloboda, čo tí národnári tak pyšne ohlasujú? Vzdor všetkým namáhaniam národnárov pri voľbe sme predsa boli vo väčšine. Hlasovali s nami: pán farár Bezák, pán učiteľ Kuba, pán Richtár Brichta, pán notár Szigeti a viacej vážnych pánov, za čo im všetkým srdečne na slávu privolávame.

S radosťou musím podotknúť, že sa u nás už mnohým, ktorých národnári zviadli, oči otvárajú. Daj Bože aby sme zvíťazili 3. apríla. **Nech žije kresťanská ľudová strana! Nech žije pán dr. Michal Dömötör!**

Vevný ľudák.

Odkaz do vestenickej doliny.

Pán Štefan Paska, farár veľkobielský, pýtal od ministerstva orby pre vestenickej dolinu a okolie ovocné štepy, a síce lebo zdarma, alebo jeden stromček najviacej po 10 halierov rátajúc. Na túto prosbu dostal pán Štefan Paska dňa 21. marca od ministerstva orby odpoveď, ktorou mu na vedomie dávajú, že pre 294 malých gazdov pýtané štepy ministerstvo orby z levičkej štátnej ovocinárskej školy pošle vo dvoch

sortách a síce jedna sorta sa menuje: *anglická zlatá parmena* a druhá: *veľká kasselská renetta*. Ministerstvo orby ráta jeden stromček po 10 halieroch, ponevác ale jednotliví gazdovia zaplatiť musia tiež aj dovoz z Levíc na bielickú stanicu a zo stanice do obce, každý stromček príde preto o niekoľko halierov drahšie.

Stromčeky dostanú nasledujúce obce:

Nyitraszucsány...	807	stromčekov
Bélaudvarnok ...	924	«
Racsic ...	892	«
Felsővesztenic ...	785	«
Alsóvesztenic ...	340	«
Szk.-Hradistye ...	465	«
Szkacsán ...	1040	«
Nagybélic ...	1007	«
Návojóc ...	185	«
Nyitra-Nádas ...	493	«

Súhrnom 6990 stromčekov

Každý gazda dostane teda toľko štepy, o koľko sa hlásil. Akonáhle prídu štepy na veľkobielskú stanicu, bielický pán farár dá to hneď na vedomie jednotlivým rychtárom, ktorí odoberú štepy v prítomnosti jeho a okresnej politickej vrchnosti v istý určitý deň. Koľko tárných vozov má pre štepy prísť z jednotlivých obcí na veľkobielskú stanicu, to závisí od toho, koľko stromkov žiadali si gazdovia patričnej obce. Hlavná vec je, keď s vozmi pre štepy pôjdu, aby so sebou aj slamy vzali, žeby do nej štepy zapakovať mohli. Jestli štepy v zamrznutom stave dorazia, potrebné je niekoľko dní držať ich na chladnom mieste, na príklad v pivnici alebo celý balvan štepy položiť do zeme. Aby sa ale stromčeky nielen prijaly, lež aj rástly, ba aj úrodu prinášaly, jednotliví gazdovia nech pre ne aspoň 80 cm. hlboké a široké jamy vykopú. Stromček od stromčeka aspoň na 12 metrov nech je sadený. Každý štep nech je kôlom zapatrený. Stromček tak sa musí sadiť, že najprv sa zarazí do zeme kôl už vo vykopanej jame a až potom posadí sa ku kôlu štep, ktorý treba potom zemou zahádzať, zem slabo utlačiť a asi dvoma putňami vody zalíať. Štepy neslobodno na také miesto sadiť, na ktorom doteraz stará jablň stála. Že v každej obci, *ktorí gazdovia a koľko štepy dostanú*, to sa jednotliví rychtári u veľkobielskeho pána farára dozvedieť môžu.

Alleluja

modlitebná, poučná a speváčka knižka pre katolíckeho kresťana s nótami, so štyrmi obrázkami. S udobrením cirkevnej vrchnosti. — Obsahuje 208 strán modlitieb a 352 strán piesní s obradami (všetko notované). — Cena jedného výtisku, v plátne viazaného: 2 kor. 80 h., v koži zo zlatorezom a futrálom 4 kor.

Za túto summu vopred zaslanú spomenuté knižky pod krížovou obálkou franko možno dostať.

«Alleluja» spevník na ukážku pp. organistom poslaný, tak sa im zapáčil, že ho do štyristo kostolov za úradný spevník prijali, a mám nádej, že i do ostatných tristo kostolov časom zavedený bude a ponevác mimo paššiov všetky obrady a 306 piesní notovaných v sebe obsahuje, Manuale Zsaskovského sa zbytočným stane. — Podobný spevník v slovenskej reči ešte nevyšiel. (Paššie možno od Špolku sv. Adalberta v Nagy-Szombat za 1 kor. 20 hal. viazané dostať.) Ľud veriaci, aby nemusel dve knižky do chrámu nosiť, spevník je spojený s modlitebnou knižkou, ktorá okrem modlitieb i poučenie o svätých sviatostiach a sviatkoch v sebe obsahuje. Časom menšia modlitebná knižka «Alleluja» bez nót výnde.

O tejto knižke páni organistovia sa nasledovne vyslovili: «Alleluja» spevník je dobrý, pekný, dokonalý, výborný, výtečný, pekne vypracovaný, podarený, prospešný, praktický, chválihodný, túžobne čakáný, s nápevami jednoduchými bez všetkých cifrov, ako sa do kostola svedčí, zaopatrený. — Ten spevník mňa prekvapil, sa mi zapáčil, vznešenému cieľu zodpovedá, jemu páru niet, som s ním spokojný, opravdu takej dobrej knižky niet, potrebná už bola taká knižka, kniha šikovného majstra chváli, my organistovia za ňu len povďačný byť môžeme, pritom cena nie veľká, lacná.

Budem sa usilovať ho v mojej obci medzi ľuďom rozšíriť, zavediem ho do kostola, do školy, budem ho mojim spevákom odporúčať, veriacim mojim som ho na sviatok P. Marie ukázal, sa im zapáčil a hneď 21 sa ho kúpiť prihlásilo, nemyslím, že by sa našiel organista, ktorý by si ten spevník nezaobstaral, zaslúži, by sa čo najväčšími rozšíril, v našom distrikte bude zavedený.

Za jejich chvalitebnú prácu, prekonanú na česť a chválu božiu, nech prijmu moje srdečné vďaky, nech Ich Boh požehná. Im za tú obetovavú, ohromne veľkú prácu: «Pán Boh zaplať» vyslovujem, neustály pôvodca nech šíje, srdečná vďaka buď Im za ustávanie, nech Im Boh udelí zdravia a usilovnosť, že tak praktický spevník zostavili, aby mohli ešte i naďalej tak krásne diela vydávať, za Ich ustávanie sme im povďační, ponevác o jejich spevníku sa jeden časopis bol zle vyslovil, z toho uzavieram, že Ich spevník dobrý musí byť, usilovať sa budem ho rozšíriť.

Knižku možno v každom knihkupectve dostať, tiež u pôvodcu: Štefana Janovčik, farára v Likavke, ostatná pošta Rózsahgy, Stolica liptovská.

Vyzvanie k predplateniu.

Predplatná cena našich novín je:

na celý rok	4 koruny
na pol roka	2 koruny
na štvrt roka	1 koruna.

Do Ameriky: Na celý rok 8 korún. — Do Pruska na celý rok 6 korún.

Tých ctených predplatiteľov, ktorí sú v Amerike alebo v Prusku a ktorí neposlali nám výšoznačené predplatné, prosíme, aby si čím skôr vyrovnali svoje predplatné podľa hore označeného vyzvania.

Pre kuchyňu a dom. Známa je tá pochvala každej domovej gazdiny, že čím lepšiu a chutnejšiu kávu je vstave dohotoví a na stôl položí. Hádám je zato dvojnásobne žiadané, keď sa odporúča jeden nový spôsob prihotovenia tejto, čo je teda už dosvedčené. Skoro v každom dome dnes už užívajú Kathreiner Kneipp-sládovú kávu. Dohotovenie sa čini najľahšie na ten spôsob, že do nemalého hrnca vsypanú zomletú Kathreinerovu sládovú kávu oblejeme s vodou a postavíme ku vareniu. Potom necháme sládovú kávu ešte dobrých desať minút variť, ten vývarok za krátky čas necháme usadnúť a pomaly zomletú kávu bobkovú do mašiny vsypeme. Kde nenie mašina upotrebovaná, jednoducho sa vsype zomletá bobková káva do variacej sa sladovej kávy. Potom sa pomieša to všetko, necháme ju «ustáliť» za pár minút a potom opatrne precedíme. Najradšej sa upotrebuje polovička Kathreinerovej a polovička bobkovej kávy. Následkom uspokojenia máme Kathreinerovu zvyšovať a bobkovú zmenšovať. Pre deti, nemocných a denglavých sa odporúča čím viac Kathreinerovej sladovej kávy užívať a tým menej bobkovej miešať. Túto tiež tak oblejeme so studenou vodou a necháme ju dobre vyvariť. Táto malá únava sa nám čoskoro odplatí následkom vyhotovenia chutnej, posilujúcej pre deti a krv činiacej kávy.

Zanedbávajú sa mnohokrát také chorobné objavy, z ktorých najťažšie a najnebezpečnejšie choroby povstať môžu. Dokázaná vec je, že proti bolesťam prs, nervov, zapáleninám, traseniu údov, slabosťam tela, zlatou medailou a listinou ozdoby vyznačený Fellerov Elza-Fluid potrebuje sa s úspechom nad všetko očakávanie veľikým. Bár kto môže si tohoto lieku objednať 12 malých alebo 6 duplovaných fľaštičiek za 5 korún, 24 malých alebo 12 duplovaných fľaštičiek posiela za 8 korún 60 halierov franko výlučný dorábateľ V. Eugen Feller, lekárnik. Stubica, Kostolná ulica číslo 18. (Stol. Záhreb.)

Pozornosť čtených čitateľov vyzývame na známy ohlas hodinára Maximiliana Böhnel, ktorý vymenovaný je nedávno za odborného znalca súdobného. Spomenutý obchod má v hodinách, v rôzličnom náčini zo zlata a striebra hrozne mnoho tovaru na výber od najnižšej do najvyššej ceny. Na žiadosť posielala cenník zdarma a franko. Adresa: Max Böhnel Wien, IV., Margarethen-Strasse 27.

Krešťania kupujte len u krešťanov!

Odkazy redakcie.

P. Alfons. Ďakujeme pekne. Uverejní sa. Prajeme dobré sviatky.

P. Dopisovateľ. Šariš. Pre voľby nemohli sme všetkým žiadostiam vyhovieť.

P. Dopisovateľ. Récse. Povďační sme veľmi za dopis. Myslite aj po sviatkoch na nás.

P. B. S. L. List sme dostali, prosíme o poshovenie. Šťastlivé sviatky.

Zvedavý. Nagyszombat. To je dobre, že ste toho cestovateľa videl, čo z Teheranu za jeden deň prišiel ku pezinskej voľbe. Musí to byť zázračný človek. Mohol by sa ukazovať v budapeštianskom mestkom lesíku. Alebo sa strojí snáď do Ameriky? Srečan puť.

Ceny potravných článkov.

V Budapešti, 26. marca.

Úradne značené priemerné ceny za 100 kilogramov.
Pšenica: tiská K 15.15—16.25, peštianska K 14.95—15.90, stolno-belehradská Kor. 14.70—15.70, hanátska K 14.70—15.55. — **Raž:** K 12.95—13.30. — **Jačmeň:** na krm K 13.20—13.50. — **Ovos:** prvotriedny 16.00—16.20, druhotriedny 15.70—15.95. — **Kukurica:** K 10.40—10.70.
Repica: K ————. — **Proso:** K 10.00—10.50.

Múka:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K	25.30	24.30	23.30	21.90	20.50	19.70	19.10
		č.	7	7½	8		
		K	17.50	15.50	11.80		

Drobné otruby: K 9.60, hrubé K 9.90.

Ďatelinové semä: lucerna (prima) K 120.00 do 130.00 za 120 kilogr.; ďatelina K ———.

Zemiaky: (hornouhorské) ružové K 4.00—4.40, žlté K 4.60—5.00 za 100 kilov.

Strova: Veľká biela fazuľa (bôb) K 19.00—20.00, tarkavá K 18.00—20.00. — **Hrach** lúpaný: K 24.00 do 42.—. — **Šošovica,** veľká čistá: K 74.00—82.00. — **Koňopné semä:** K 23.00—24.00. — **Lanové semä:** prima K ————. — **Rasca** (kmin): 85.00—87.—. — **Mak:** K 84.00—86.—. — **Ladník:** K ————. Všetko po 100 kilogr.

Koloniálny tovar: *Cukor* v klobúkoch K 74.00 do 74.50, kockový K 76.00—76.50, žltý K 74.00—74.50 za 100 kilogr.

Petrolej: Fiumánsky krystalový K 43.75, fiumánsky White-Star (***) K 40.75 za 100 kilogr.

Lekvár: srbský K 25.50—26.00, bosenský K 42.00 do 42.50 za 100 kilogr.

Slivy: bosenské (100 kusové) K 29.50—30.00, srbské (100 kusové) K 29.00—29.50.

Sviňská masť: budapeštianska K 156.00—157.00.

Slanina: vidiecka K 000.00—000.00, mestská 4 kusová K 122.00—124.00 za 100 kilogr.

Špiritus: Rafinovaný odanený vo veľkom K 150.50 do 151.00. Denaturalizovaný, ku priemyselným účelom jeden barill 43.50—44.00.

Vajcia: prima uhorské K 77—78, podlejšie K 76 do 77 jedna kystňa, obsahujúca 1440 kusov vajec, vo veľkom.

Maslo: k čaju K 2.50—2.60, k vareniu K 1.80—1.85, syr 25—36 h., všetko v kilogramoch vo veľkom.

Drúbež (hydina) živá. Husy k pečeniu K 1.60 do 1.75 za kilogram; kurence k smaženiu K 2.40—3.00, kurence k pečeniu K 3.00—4.30, sliepky na polievku K 4.00—4.50 za jeden pár.

Najmilostivejšia pani,

viete Vy, prečo pri nakúpení prídavku zreteľne meno »Kathreiner« máme spomnúť?

Lebo ináč sa ošialíme a iný napodobňujúci balík nám dajú, ktorá všetky významnosti »Kathreinerovej« ohlušuje!

Lebo len

Kathreinerova Kneipp-

Malátová káva

dodáva následkom svojej zvláštnej výroby priemnú vôňu a chuť bôbkovej kávy.

Dohliadajte, milostivá pani, dokonale, aby ste »Kathreinerovú« len v originálnych balíkoch zapakovanú dostala s nápisom: Kathreiner Kneipp-Malátová káva.

Spokojní sme, lebo netrpíme na žiadne žalúdočné bofasti, záhu, napínanie ku vracaniu, kyselé organie, ťažkosť, zdutie, bolesti v prsiach, krče, kašeľ a hrdlové bolesti. Neznáme zašľajmovanie, záduch, lebo vieme, čo je v tejto fľaške, totiž pravý Fellerov „Elsa-Fluid“.

12 malých alebo 6 duplovaných fľašiek stojí franko 5 korún, 24 malých alebo 12 duplovaných skleníc 8 K. 60 hal. — Zdravý žalúdok, dobrý apetít, pravidelné trávenie, riadna stolica je výsledkom požívania pravých Fellerových rebarbarových „Elsa-Piluliek“. 6 škatuliek franko 4 Kor. Dostať u dorábatefa E. V. Felleru v Štubici, Templom-utca 18. (st. záhrebská.)

Poranenie

Jakéhohol'vek druhu nutno je chrániť pred zanečistením,

ponevác týmto z najmenšieho poranenia môže sa vyvinuť rana ťažko zahojiteľná a nebezpečná. Osvedčeným a dobrým prostriedkom ku chráneniu rán e od 40 rokov známa zmäkčujúca a výtažná masť, takzvaná **Pražská domáca masť**, ktorá chráni rany, zánety a boľavosti mierni a javí chladivý účinok a tým ku zaceleniu a hojeniu rán prispieva.

Objednávky vybavujú sa obratom i osty.

1 krabica (láhev) 40 halierov. Pri vopred zaslaní 3 K. 16 hal. zasielajú sa 4 krabice, alebo za 4 kor. 60 hal. 6 krabíc franko na všetky stanice Rakúsko-Uhorska.

VYSTRAHA! Všetky čiastky obalu opatrené sú ochrannou známkom.

Hlavný sklad

B. FRAGNER, cis. a kr. dvorný dodavateľ
lekárňa „U čierneho orla“
v Prahe, Malá Strana 203. roh Nerudovej ulice.

Sklady v lekárňach celého Rakúska

== Hlavný sklad u Jozefa Töröka v Budapešti. ==
II.

Oznam

sktorem ctenému obecstvu učte oznamujem že som si maliarsky a natieračsky obchod otvoril. — Moja dlhoročná zkušenosť, ktorú som si v hlavných zavodoch maliarských nadobudnul postavila ma do toho milého polohy, že môžem celú svoju silu vynaložiť na to, aby som ctené obecstvo rýchlo dobre a lacno obslúžil mohol! Vývesné tabule vyhotovujem rýchlo a za tú najľavnejšiu cenu. Keď veľactené obecstvo o hojné objednávky prosím značím sa s hlbokou uctou. Stefan Machala maliar a natierač v Trnave Nagyszombat jericová ulica 305.

Nekupujte hodiny.

Kým nevedíte náš cenník. Dostanete za:

1.50
zl.

3.50
zl.

Nikkel Roskopf hodinky ... 1.50
Goldin Roskopf ... 2.—
Stieborué Roskopf hodinky 3.—
S dvojou pokryvkou ... 5.—
S 8. striebornou pokryvkou ...
hodinky ... 5.—
Tenké ocelové hodinky ... 3.—
Americké zlatodubl. hodinky 5.50
Pôvodné «Omega» ... 3.50
Pôvodné «Omega» ... 9.50
Stieborná panciel retiazka 1.—
14 karat. zlaté hodinky ... 8.50
14 karat. zlatá retiazka 10.—
14 karat. zlatý prstienok ... 2.—
Pendlové hodiny ... 2.80
So zvukom vážových zvonov 4.50
S muzikou ... 6.—
Kučkové hodiny ... 2.50
Kuchynské hodiny ... 1.20
Budíče hodiny ... 1.20
Budíče v noci so svetlom ... 1.50
S dvojitým zvonom ... 1.75
Najnovšie budíče hodiny so
zvukom vážové, ho zvona
s bújúcim strojom. ... 2.50

Troch rokov záruka na písme za veci nezodpovedné vrátiť sa peňaže. Rozposielanie s poštovou dobierekou.

Mikša Böhnel
hodinár

Viedeň, IV., Margarethenstrasse 27. (vlastný dom).
Treba pýtať s 2000 obrázkami opatrený cenník franko a zdarma

!!! S 16 prvými vyznačeniami !!!

Ludvik Kállai motor dielňa

Budapest, VI., Gyár-u. 50.

Odporuča pri úplnej záruke

benzin-motore ku mlynom a iným priemyselným podnikom, taktiež

elektrické benzinlokomobil stroje ku mlatbe

s dvojitým vystrojením ku čisteniu.

!! Úplná záruka za viborné mlatenie !!

!!! Jedina novota !!!

!! Najjednoduchší a najdokonalejší mlátebný stroj prítomnosti !!

Bez strojníka ľahko k vedeniu bár ktorým gázdom aj medzi domami slamou krytými. Cieľom rozšírenia týchto najnovších strojov vymieňajú sa staršie parostroje.

Osobitná trieda pre stroje poľného hospodárstva ako: parostroje, mlyny, rajtare, stroje k mlateniu a ku siatinám. O nedostupnej zvláštnosti týchto strojov pogaáva zpravy: P. baron Jozef Kemény, Maros-Németi (Sedmo-krádsko). P. Tóth Péterbagi, Csantavér (Stol. Bács.)
Cenník na žiadosť zdarma a franko.

Dr. FLESCH-a lieh proti lámke

jedine istý liek proti reume, lámke, boleniu rúk, nôh
Účinkuje podivne chytrou a istotne. K dostaniu: v

Dr. FLESCH-a lekárni ku KORUNE Győr (Ráb) Baross-u. 26.

1/2 decilitrová fľaška na prábu 2 kor.; proti zastaralej nemoci veľká fľaška pre «rodinu» 5 kor. 3 malé, alebo 2 veľké fľašky pre «rodinu» posielajú sa franko.

Vyzvanie

na púť Mariacellskú, ktorá pojde 29-ho apríla r. 1907. po sv. omši z chrámu jablonického pod vedením Karola Zsekó jablonického farára. Do Prešporku osobitným vlakom, a ztadiť pešky do Mariecelle. Zpítočnou cestou navštívime pútuické miesto Mariathal, v Malackách schody Krista Pána a v Saštine dokončíme našu púť. Tohto roku budú v Mariecelly veľké slávnosti, ponevác foto pútnické miesto slávi 750 ročnú pamiatku svoju. V Trnave sa nám pripoja blavský pútník. Teda hore sa dietky marianske, poďte k Marii a navštívte ju!
Jablonicz. 15-ho marca. Karol Zsekó, farár.

LÁMKU, pakostnicu, reuma najbezpečnej lieči Ladový lieh. Jedna fľaška kor. 1.20. Szémann lekárnik, Hatvan.

Tlačou Stephaneuma úč. spol. V Budapešti, VIII., Szentkirályi-utca 28/a